

kultura.bg

Колко добър е най-добрият художник на света?

admin

5-6 minutes

Мич Брезунек, „Как да станеш най-добрият художник на света“, фотография Калин Серапионов

В периода между 15 януари и 26 февруари в Института за съвременно изкуство (ИСИ) в София се помещава изложбата „Как да станеш най-добрият художник на света“.

Тя е пряко свързана с носещия същото заглавие

филм, създаден през 2020 г. от френския художник Мич Брезунк, който живее и работи в Пловдив. Главният герой във филма е майсторът художник Дъг, който обещава на зрителя в рамките на 10 лекции с обща продължителност около 30 минути да разкрие всички тайни и техники, които са необходими, за да превърнат всеки обикновен човек в най-добрия (и богат) художник на света. Лекциите засягат важни теми от света на изкуството като медията, субекта, идеите, цветовете, пазара, интернет и разбира се, образа на жената.

Разположената в ИСИ изложба излага голяма част от предметите, показани във филма. Прекрачвайки прага на института, зрителят сякаш влиза направо в ателието на художника Дъг. Дрехите му висят на закачалки, личните му вещи са разпръснати из цялата зала, по стените е окачена голяма част от реквизита, използван при заснемането на филма, а стативът на художника стои в ъгъла с разпилени около него рисунки, като че ли Дъг допреди малко е работил там и е излязъл за кратка почивка, след която ще продължи своята дейност. Макар залата да е празна и самият художник да не е там, неговият глас звучи постоянно, тъй като през цялото време филмът се прожектира на една от стените.

Физическото отсъствие на Дъг, от една страна, и постоянното му присъствие посредством личните му предмети, от друга, поставя зрителя в ситуация, като че от него се очаква да заеме мястото на художника.

След като веднъж е гледал лекциите на Дъг, обикновеният човек има възможност да „влезе в кожата му“ – да облече дрехите му и прилагайки наученото от филма, да заеме неговото място пред статива като *най-добрия художник на света*.

Мич Брезунк, „Как да станеш най-добрият художник на света“, фотография Калин Серапионов

Окачените по стените произведения на изкуството, създадени от Дъг по време на заснемането на филма, както и личните вещи на художника, са на границата между смешното и абсурдното. Фалическите рисунки и недовършените картини на художника, които във филма играят ролята на изключително успешни произведения на изкуството, със сигурност предизвикват насмешка у зрителя, но същевременно задават и болезнени въпроси за начините, по които функционира изкуството в условията на глобалния пазар. Като че ли „най-добрият художник на света“

живее в един утопичен свят, в който нищо друго няма значение освен пазарната стойност на собствените му творби. Разбира се, Дъг сам е съградил този свят със собствени усилия и с помощта на висящите по стените предмети. На една от стените например има окачена голяма брадва, с която във филма Дъг разсича тиква и мандарина, показвайки на зрителя как се прави пърформанс. По този начин представена в изложбата, брадвата, както и всички останали предмети, излъчват като че ли една специфична магическа аура. (Разбира се, тиквата, която впрочем е вече мухлясала, както и изгнилите останки от мандарината, гордо си лежат, поставени на специални колони под брадвата). Това са свещените реликви, с чиято помощ Дъг е успял да стане *най-добрият художник на света*. Те са част от неговия свят и сякаш без тях той не би могъл да постигне успеха си.

Мич Брезунек, „Как да станеш най-добрият художник на света“, фотография Калин Серапионов

На пръв поглед претрупано и хаотично, ателието на Дъг, в което се намира посетителят на изложбата в ИСИ, е всъщност педантично (и може би малко фанатично) подредено. Изпипано до най-малкия детайл, то създава усещането, че *най-добрият художник на света* не би бил никак добър и известен, ако ги нямаше вещите му – ексцентрични дрехи, еkleктично подредени сувенири, чиято полза е под съмнение (например окаченото върху гоблен на Мона Лиза ароматизаторче за кола тип „борче“, което е отдавна изветряло). Сякаш Дъг е един изключително несигурен в себе си човек, който прикрива своята слабост зад всички тези реликви. Сякаш изкуството му изобщо не е елитарно и уникално, а е по-скоро плод на случайност, или още по-лошо: то е продукт на добре заучено поведение и отношение към света. Разбира се, изложбата не отговаря на нито един въпрос, а по-скоро създава усещането за отворен край. Влизайки в ателието на Дъг, посетителят на Института за съвременно изкуство има възможността да избере дали да се надсмива над правилата, определени от героя на филма, или да ги следва. Иначе казано, той сам решава дали да стане *най-добрият художник на света*, или просто да се посмее на мухлясалата тиква.

Калина Цонева е на 25 г., от София. Завършила е културология в Софийски университет „Св.

**Климент Охридски“, като е специализирала в
областта на модерно и съвременно изкуство.**